Beslutsinstans: Utbildningsnämnden
Processägare: Administrativ chef

Senast uppdaterad: 2026-11-04 § 72
Styrdokumentsnummer: 2026:27

Regler för önskemål om skolplacering i Danderyd

Dokumentets syfte

Regler för ansökan till förskoleklass[1] och grundskola samt till resursskola i Danderyds kommun. Reglerna gäller både vid skolvalet och vid skolbyten.

Övriga skolformer som är aktuella inom kommunen hanteras i separata riktlinjer och regler.

Dokumentet gäller för

Reglerna grundar sig i skolförfattningarna och gäller för ovan angivna skolformer i kommunal regi. Dokumentet anger de regler som gäller för vårdnadshavare till barn och elever som ska ansöka om plats i förskoleklass och grundskola samt resursskola i Danderyds kommun.

Reglerna ersätter Regler för önskemål om skolplacering i Danderyds kommun, UN 2025/0338 och träder i kraft den 1 januari 2027.

[1] Riksdagen har beslutat att grundskolan ska utökas och bli tioårig genom att förskoleklassen upphör som skolform och ersätts av en ny första årskurs i grundskolan (En tioårig grundskola, Prop. 2024/25:143). I samband med det har det nionde kapitlet (Förskoleklassen) i skollagen upphävts. De nya bestämmelserna träder i kraft den 1 juli 2026, men ska tillämpas på utbildning från den 1 juli 2028. Äldre regler gäller fram till och med juni 2028.

Innehåll

Inledning 5

Skolvalet – ansökan om skolplacering inför förskoleklass och årskurs 7, samt i vissa fall inför årskurs 4 6

Bakgrund 6
Vilka omfattas av skolvalet 6
Folkbokföring, in- och utflyttning 7
Ansökan och önskemål om skola 7
Aktiva ansökningar 8
Placeringar för elever vars vårdnadshavare inte gjort något aktivt val 8
Elever utan fullständiga personnummer 9
Placerade barn 9
Barn och elever med skyddade personuppgifter 9
Regler för placering 9
Fritidshem 10
Urval 10
Urvalsgrunder för placeringar i förskoleklass 10
Urvalsgrunder för placering i årskurs 4 och årskurs 7 10
Särskilda skäl är inte en urvalsgrund för barn och elever som är folkbokförda i Danderyds kommun 10
Undantag från urvalsgrunderna 11
Vad kan vårdnadshavare som inte är nöjda med placeringen göra? 11

Ansökan till fristående skolor eller till skolor utanför kommunen 11

Ansökan till fristående skolor i kommunen 11
Ansökan till skolor utanför kommunen 12

Skolbyte 12

Bakgrund 12
Ansökan och handläggning enligt skolbytesperioder 12
Löpande ansökan och handläggning 13
Folkbokföring, in- och utflyttning 14
Aktiva ansökningar 14
Elever utan fullständiga personnummer 15
Placerade barn 15

Barn och elever med skyddade personuppgifter 15
Urval 15
Urvalsgrunder för placeringar i förskoleklass samt årskurs 1 till 3. ....*15*
Urvalsgrunder för placering i årskurs 4 till och med årskurs 9 ....*15*
Särskilda skäl är inte en urvalsgrund för barn och elever som är folkbokförda i Danderyds kommun 16
Undantag från urvalsgrunderna 16
Vad kan vårdnadshavare som inte får sin önskade placering göra? 16

Ansökan till fristående skolor eller till skolor utanför kommunen 17
Ansökan till fristående skolor i kommunen 17
Ansökan till skolor utanför kommunen 17

Om urvalsgrunderna 17
Syskonförtur 17
Relativ närhet 18
Absolut närhet 19
Lottning 19
Tranholmen *19*

Resursskola 20
Ansökan till resursskola 20
Mottagningskriterier 20
Skolval 20
Skolbyte 21
Löpande ansökan och handläggning 22
Placering vid resursskola och urval 22

Placering för elev som utifrån personliga förhållanden har särskilda skäl att gå i en annan kommuns skola 22
Gällande rätt 22
Ansökan och handläggning 23
Beslut 23

Placering i Danderyds kommun efter önskemål från vårdnadshavare (frivilligt mottagande) 24
Gällande rätt 24
Ansökan och handläggning 24
Beslut 24

Övriga situationer när en elev hemmahörande i annan kommun kan bli mottagen i Danderyds kommuns förskoleklass och grundskola 24
Elev som går kvar läsåret ut eller sista årskurserna.....24
Undantag från hemkommunens skyldighet att ta emot elever i kommunal förskoleklass och grundskola 25
Särskild utbildning 25

Inledning

Det framgår av regeringsformen och skollagen att alla barn som omfattas av den allmänna skolplikten har rätt till kostnadsfri grundläggande utbildning i allmän skola.[2] Detta innebär att alla elever folkbokförda i Danderyds kommun har rätt att gå i en kommunal skola i Danderyd. Enligt skollagens bestämmelser[3] ska en elev så långt det är möjligt placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Bestämmelsen om placering vid en skolenhet är tillämpbar under hela läsåret, det vill säga även vid byte av skola.

För resursskola (förskoleklass och grundskola som utformats för elever som är i behov av särskilt stöd) gäller att elever som är i behov av det stöd som resursskolan erbjuder, ska placeras där efter ansökan från vårdnadshavare. Om det inte finns plats för alla elever som ansöker ska urval göras utifrån elever med störst behov.[4]

Hemkommunen ansvarar för att utbildning i förskoleklassen och grundskolan kommer till stånd för alla som enligt skollagen har rätt att gå i dessa skolformer och som inte fullgör sin skolgång på annat sätt.[5] Bildningsförvaltningen följer kontinuerligt upp vilka skolpliktiga barn som inte är registrerade på en skolplats. Enligt skollagen är vårdnadshavare skyldiga att se till att skolpliktiga barn uppfyller skolplikten, dvs att aktivt söka skolplats och se till att barnet går i skolan. Ytterligare information om att fullgöra skolgång på annat sätt och om skolpliktsbevakning finns i ”Riktlinjer för skolplikt och skolpliktsbevakning”.

Reglerna utgår från skollagens (2010:800) bestämmelser och preciserar närmare de regler som gäller placeringar i Danderyds kommun. Ett exempel på detta är de urvalsgrunder som tillämpas när en skola har fler sökande än antal platser.

[2] 2 kap. 18 § 1 stycket Regeringsformen (1974:152) och 7 kap. 3 § skollagen (2010:800)
[3] 9 kap. 15 §, 10 kap. 30 § skollagen
[4] 10 kap. 31 a § skollagen
[5] Se 24 kap. skollagen om Särskilda utbildningsformer

Skolvalet – ansökan om skolplacering inför förskoleklass och årskurs 7, samt i vissa fall inför årskurs 4

Bakgrund

Varje år i januari-februari genomförs skolval i Danderyds kommun. Det innebär att vårdnadshavare lämnar önskemål om skolor och i bästa fall erbjuds eleven en plats på en önskad skola. Däremot finns inga garantier för vårdnadshavare att deras barn får plats på den skola som rangordnats högst. Detta beror på att det är många elever som väljer skola vilket kan innebära att skolan blir fullbelagd och att det inte finns möjlighet att ta emot alla som önskat skolan. Huvudregeln är dock enligt skollagen att en elev ska placeras på den skolenhet som vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. En annan princip som framgår av skollagens bestämmelser är rätten till en placering på en skola nära hemmet, den s.k. närhetsprincipen.

Vilka omfattas av skolvalet

Skolvalet är till för de barn och elever som är folkbokförda i Danderyds kommun. I Danderyds kommun ska skolval göras inför starten av förskoleklass och inför starten av årskurs 7. I vissa fall ska skolval även göras inför årskurs 4. Det gäller för elever som är folkbokförda i Danderyds kommun och som går i en fristående F-3 skola som inte erbjuder årskurs 4. En huvudman för en fristående skola i Danderyds kommun kan också på eget initiativ begära att dess elever ska få delta i skolvalet.

Gällande de kommunala F-3 skolorna Långängsskolan och Baldersskolan, placeras eleverna automatiskt på Stocksundsskolan respektive Kyrkskolan i årskurs 4. Dessa elever deltar därför inte i skolvalet inför årskurs 4.

Elever som är folkbokförda i Danderyd men går på en kommunal skola i en annan kommun och som inte fått bekräftat att de får fortsätta där, har rätt att delta i skolvalet i Danderyd om de det kommande läsåret ska börja i årskurs 4 eller årskurs 7.

För nyinflyttade i kommunen som saknar skolplacering ansöker vårdnadshavare om skolplats när det är aktuellt och bildningsförvaltningen hanterar därför skolplaceringar kontinuerligt under året.

Elever som inte är folkbokförda i Danderyds kommun har också möjlighet att ansöka inom ramen för skolvalet men tas endast emot i mån av plats, se vidare under avsnittet ” Placering i Danderyds kommun efter önskemål från vårdnadshavare (frivilligt mottagande)”.

Folkbokföring, in- och utflyttning

Barn som är folkbokförda i Danderyd har alltid förtur till plats inom den kommunala skolan. Skolvalet baseras på den folkbokföringsadress barnet har när ansökan registreras. Barnet ska vara folkbokfört på den adress där barnet bor. Kommunen kan komma att kontrollera folkbokföringsadressen innan höstterminens start och vid misstänkt brott mot folkbokföringslagen underrättas som huvudregel Skatteverket.

Vårdnadshavare till barn som ska flytta till Danderyd och ansöker om skolplats, måste kunna styrka kommande flytt till Danderyd. Detta genom att visa upp ett köpekontrakt på en bostad, hyreskontrakt eller dylikt, eller på annat sätt intyga att eleven kommer att folkbokföras i Danderyd senast det datum eleven börjar skolan.

Om folkbokföringsadressen i Danderyds kommun ändras till en adress utanför kommunen efter skolvalet men innan skolstart, är beslutet om placering inte giltigt.

En elev som ska flytta från Danderyd till en annan kommun bör kontakta den kommunen för att få vara med i det skolvalet. Flyttar eleven efter skolstart har eleven endast rätt att gå kvar läsåret ut. Går eleven i årskurs 8 har eleven även rätt att gå kvar i årskurs 9 oavsett att folkbokföringen ändras.[6]

Ansökan och önskemål om skola

Vid skolvalet har alla vårdnadshavare möjlighet att göra en ansökan om skolplats under en bestämd skolvalsperiod som inträffar i januari-februari. Exakta datum publiceras på kommunens webbplats när perioden närmar sig.

För information om ansökan till resursskola, se nedan under avsnittet Resursskola. Observera att det är viktigt att lämna önskemål om skolor i det ordinarie skolvalet (jan- feb) utöver en ansökan till resursskola. Detta eftersom det inte finns någon garanti för att alla elever som önskar plats i resursskola får en placering där.

[6] 10 kap. 28 § skollagen

Ansökan görs via e-tjänsten. Vårdnadshavare som saknar e-legitimation har möjlighet att kontakta kommunen via e-tjänsten Kontakta kommunen alternativt via mejl kontakt@danderyd.se. Ansökan måste godkännas av samtliga vårdnadshavare.

I ansökan ska önskemål om skolor anges och rangordnas;

- för val till förskoleklass och åk 4 – rangordna minst 3 skolor
- för val till åk 7 – rangordna minst 2 skolor

I ansökan anger vårdnadshavare såväl kommunala som fristående skolor i Danderyds kommun. **Observera att en separat ansökan kan behöva göras även till den fristående skolan. Kontakta aktuell fristående skola för information.** För ytterligare information se avsnittet ”Ansökan till fristående skola i kommunen”.

Aktiva ansökningar

Observera att en ansökan i skolvalet är aktiv i systemet till dess den handlagts. Bildningsförvaltningen kontaktar inte vårdnadshavare inför beslut om placeringar, utan utgår från att de ansökningar som inkommit gäller. Om angivna önskemål om skolplacering inte längre är aktuella är det därför viktigt att vårdnadshavare ändrar eller tar bort sin ansökan från systemet innan skolvalsperioden avslutas.

Placeringar för elever vars vårdnadshavare inte gjort något aktivt val

En elev vars vårdnadshavare inte inkommer med önskemål om skolor vid skolvalet blir placerad på en skola nära hemmet. En annan elevs önskade placering får frångås om den skulle medföra att den förstnämnda elevens berättigade krav på placering vid en skola nära hemmet åsidosätts.

Om en ansökan saknar godkännande eller samtycke från den ena vårdnadshavaren betraktas ansökan som ofullständig. Eleven kommer även i detta fall att få en placering på en skola nära hemmet där det finns plats. Detta eftersom Danderyds kommun måste säkerställa att utbildning kommer till stånd för skolpliktiga barn och elever i kommunen.

Det går att ansöka hos bildningsförvaltningen om dispens gällande samtycke från den andra vårdnadshavaren vid synnerliga skäl. Ansökan ska ha kommit in till bildningsförvaltningen senast en vecka innan skolvalet stänger.

Elever utan fullständiga personnummer

Elever utan fullständigt personnummer som bor i Danderyds kommun (exempelvis asylsökande eller ”papperslösa”) registreras manuellt i systemet efter kontakt med kommunen via e-tjänsten Kontakta kommunen alternativt e-post till kontakt@danderyd.se. Dessa elever omfattas av skolvalet om de ska börja i förskoleklass, årskurs 7 och i vissa fall årskurs 4, och har samma möjlighet som övriga folkbokförda elever att få den skolplacering de vill ha.

Placerade barn

Barn som är placerade i Danderyds kommun av socialtjänsten omfattas av skolvalet om de ska börja någon av de årskurser som är aktuella för skolvalet. I de fall vårdnadshavarna kan lämna en ansökan själva ska detta göras via e-tjänsten för skolvalet. Om vårdnadshavarna inte kan lämna en ansökan själva ska ansökan lämnas av socialtjänsten eller den som är behörig att företräda barnet.

Barn och elever med skyddade personuppgifter

För en elev med skyddade personuppgifter behöver vårdnadshavare kontakta bildningsförvaltningen per telefon för ansökan om skolplats.

Regler för placering

Placeringar i förskoleklass sker i enlighet med 9 kap. 15 § skollagen och placeringar i årskurs 4 och 7 sker i enlighet med 10 kap. 30 § skollagen.

En elev ska, så långt det är möjligt, placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Det finns några i skollagen reglerade situationer när kommunen får frångå elevens vårdnadshavares önskemål. Ett exempel på en sådan situation är om den önskade placeringen skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.[7] Att det blir fullt i en årskurs på en skola är typexemplet på en situation då det skulle medföra betydande organisatoriska och/eller ekonomiska svårigheter för kommunen att ta emot ytterligare elever.

[7] 9 kap. 15 § 2 st., 10 kap. 30 § 2 st. p. 1 skollagen

Fritidshem

Elever i förskoleklassen har automatiskt en plats på fritidshemmet när de erbjudits en skolplats i Danderyds kommun. Vårdnadshavare behöver därmed inte ansöka om plats. Platsen gäller från den 1 augusti.

Om vårdnadshavare inte önskar plats på fritidshem för sitt barn måste vårdnadshavare säga upp platsen.

Ytterligare information om fritidshem finns i ”Regler för plats i fritidshem”.

Urval

Om en kommunal skola inte har plats för alla som sökt till skolan måste kommunen prioritera bland barnen vars vårdnadshavare valt skolan. Nedan följer de urvalsgrunder som gäller i Danderyds kommun. För en närmare definition, se avsnittet ”Om urvalsgrunderna” på s. 11.

Urvalsgrunder för placeringar i förskoleklass

Bland barn som ska börja förskoleklass görs prioriteringen utifrån följande urvalsgrunder;

1. Syskonförtur för de barn som har ett syskon som är placerat/ska bli placerat i årskurs F–3 på skolan under det kommande läsåret.
2. Relativ närhet
3. Absolut närhet
4. Lottning

Urvalsgrunder för placering i årskurs 4 och årskurs 7

Bland elever som ska börja i årskurs 4 och årskurs 7 görs prioriteringen utifrån följande urvalsgrunder;

1. Relativ närhet
2. Absolut närhet
3. Lottning

Särskilda skäl är inte en urvalsgrund för barn och elever som är folkbokförda i Danderyds kommun

För elever bosatta i Danderyds kommun finns inte särskilda skäl som urvalsgrund och det går därför inte att hänvisa till speciella omständigheter för att få en viss plats. Elever som inte är

folkbokförda i kommunen kan däremot i vissa fall[8] ha rätt att få en skolplacering i Danderyds kommun, se vidare avsnittet ”Placering för elev som utifrån personliga förhållanden har särskilda skäl att gå i en annan kommuns skola”.

Undantag från urvalsgrunderna

Elever som har skyddade personuppgifter placeras på den skola där vårdnadshavare önskar att eleven ska gå under förutsättning att det finns plats på skolan. Detta för att säkerställa elevens skydd.

Vad kan vårdnadshavare som inte är nöjda med placeringen göra?

Om vårdnadshavare tror att det skett någon felaktighet i handläggningen av ett beslut om placering vid en annan skolenhet än den vårdnadshavarna önskar, kan beslutet överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd.[9]

En elev vars vårdnadshavare inte lämnat något önskemål om skolplacering, har som ovan framgått ändå rätt till en placering på en skola nära hemmet. Ett sådant beslut, utan föregående ansökan, kan överklagas till förvaltnings-rätten genom laglighetsprövning.[10]

Är vårdnadshavare inte nöjda med placeringsbeslutet finns även möjlighet att ansöka om skolbyte, se vidare nedan under rubriken Skolbyte.

Ansökan till fristående skolor eller till skolor utanför kommunen

Ansökan till fristående skolor i kommunen

Under skolvalet måste alla val till skolor som ligger i Danderyds kommun, inklusive till fristående skolor, registreras i e-tjänsten. Anledningen till att ansökan till fristående skolor ska göras i kommunens e-tjänst är att kommunen är skyldig att kontrollera att samtliga skolpliktiga barn och elever folkbokförda i Danderyds kommun går i skolan. Det går att önska

[8] 9 kap. 13 § och 10 kap. 25 § skollagen
[9] 28 kap. 12 § p. 6 skollagen
[10] 13 kap. kommunallagen

minst en skola i skolvalet. Eftersom de fristående skolorna kan ha egna kösystem och urvalsgrunder bör vårdnadshavare kontakta den fristående skolan för information.

Om en vårdnadshavare endast har lämnat ett önskemål om skolplacering på en fristående skola alternativt har rangordnat en fristående skola högre än en kommunal skola i e-tjänsten och den fristående skolan erbjuder eleven plats, antas vårdnadshavare vara nöjd med platsen på den fristående skolan. Ingen kommunal placering kommer då att erbjudas.

Om en elev fått plats på en fristående skola ska vårdnadshavare skyndsamt meddela bildningsförvaltningen. Detta gäller både ansökan i samband skolvalet och i samband med skolbyten.

Ansökan till skolor utanför kommunen

Ansökan till skolor utanför kommunen görs inte i Danderyd kommuns e-tjänst utan till aktuell kommun eller skola. Om en elev får plats på en skola utanför kommunen ska vårdnadshavaren skyndsamt meddela bildningsförvaltningen.

Skolbyte

Bakgrund

Det kan finnas flera skäl till att vårdnadshavare önskar byta från en skola till en annan under terminen. Alla barn och elever som är folkbokförda i Danderyds kommun har rätt till en placering i en kommunal skola i Danderyd. Observera att rätten inte avser specifika skolenheter, utan en placering i kommunal skola nära hemmet. Detta innebär att elever som saknar en kommunal skolplacering i Danderyd placeras före elever som har det.

Ansökan och handläggning enligt skolbytesperioder

Vårdnadshavare till elev som har en befintlig skolplacering i kommunen men som vill byta skola måste ansöka om skolbyte.

Ansökan görs via e-tjänsten. Vårdnadshavare som saknar e-legitimation har möjlighet att kontakta kommunen via e-tjänsten Kontakta kommunen alternativt via mejl kontakt@danderyd.se. Ansökan måste godkännas av samtliga vårdnadshavare. Vid ansökan om skolbyte behöver vårdnadshavarna inte lämna önskemål om fler än en skola.

Bildningsförvaltningen handlägger ansökningar om skolbyten vid fem olika skolbytesperioder per läsår (förutom för kategorin ”nyinflyttade elever” som också handläggs vid ett tillfälle under juni-juli, se nedan).

Ansökningar om skolbyte handläggs under följande skolbytesperioder.

- I början av augusti (skolstart till läsårsstart HT)
- Före höstlovet som är vecka 44 (skolstart vecka 45)
- I början av december (skolstart till terminsstart VT)
- Efter sportlovet som är vecka 9 (skolstart så snart som möjligt)
- I slutet av maj (skolstart till läsårsstart HT)

Närmare information om exakta datum för skolbytesperioderna och när ansökningarna senast ska vara inkomna publiceras på kommunens webbplats i anslutning till bytesperioderna.

Löpande ansökan och handläggning

För vårdnadshavare till nyinflyttade elever är möjligheten att ansöka om ett skolbyte alltid tillgänglig och ansökningarna handläggs löpande. I kategorin ”nyinflyttade elever” avses även elever som är folkbokförda i Danderyds kommun men som går i en skola utanför kommunen samt elever som får sin utbildning enligt bestämmelserna om särskilda utbildningsformer.[11]

Ansökan om skolbyte görs via e-tjänsten. Vårdnadshavare som saknar e-legitimation har möjlighet att kontakta kommunen via e-tjänsten Kontakta kommunen alternativt via mejl kontakt@danderyd.se. Ansökan måste godkännas av samtliga vårdnadshavare. Vid ansökan om skolbyte behöver vårdnadshavarna inte lämna önskemål om fler än en skola.

Handläggning av inkomna ansökningar sker löpande och är inte hänvisade till skolbytesperioderna förutom inför terminsbyte då handläggningen matchas med respektive skolbytesperiod.

Någon gång under månaderna juni-juli handläggs aktiva skolbytesansökningar för nyinflyttade elever vid ett extra tillfälle inför starten av höstterminen. Exakta datum för det publiceras på kommunens webbplats när perioden närmar sig.

[11] 24 kap. skollagen

Elever som inte är folkbokförda i Danderyds kommun har också möjlighet att ansöka om skolbyte till en skola i Danderyd men tas endast emot i mån av plats, se vidare under avsnittet ” Placering i Danderyds kommun efter önskemål från vårdnadshavare (frivilligt mottagande)”.

Folkbokföring, in- och utflyttning

Barn som är folkbokförda i Danderyd har alltid förtur till plats inom den kommunala skolan. Skolbyten baseras på den folkbokföringsadress barnet har när ansökan registreras. Barnet ska vara folkbokfört på den adress där barnet bor. Kommunen kan komma att kontrollera folkbokföringsadressen innan höstterminens start och vid misstänkt brott mot folkbokföringslagen underrättas som huvudregel Skatteverket.

Vårdnadshavare till barn som ska flytta till Danderyd och ansöker om skolplats, måste kunna styrka kommande flytt till Danderyd. Detta genom att visa upp ett köpekontrakt på en bostad, hyreskontrakt eller dylikt, eller på annat sätt intyga att eleven kommer att folkbokföras i Danderyd senast det datum eleven börjar skolan.

Om folkbokföringsadressen i Danderyds kommun ändras till en adress utanför kommunen efter beslut om skolbytet men innan datum för skolstart på den nya skolan, är beslutet om placering inte giltigt. Flyttar eleven till en annan kommun efter skolstart på den nya skolan har eleven endast rätt att gå kvar läsåret ut. Går eleven i årskurs 8 har eleven även rätt att gå kvar i årskurs 9 oavsett att folkbokföringen ändras.[12]

Aktiva ansökningar

Observera att en ansökan om skolbyte är aktiv i systemet till dess den handlagts. Bildningsförvaltningen kontaktar inte vårdnadshavare inför beslut om placeringar utan utgår från att de ansökningar som inkommit gäller. Detta innebär att en elev kan bli placerad på en skola utifrån en inkommen ansökan och därmed förlora sin plats på den skola eleven önskat byta ifrån. Om ansökan om byte inte längre är aktuell är det därför viktigt att vårdnadshavare tar bort sin ansökan från systemet. Ansökningar som vid handläggningstillfället saknar godkännande från samtliga vårdnadshavare samt ansökningar som vårdnadshavare själva har tagit bort, kommer inte att handläggas.

[12] 10 kap. 28 § skollagen

Elever utan fullständiga personnummer

Elever utan fullständigt personnummer som bor i Danderyds kommun (exempelvis asylsökande eller ”papperslösa”) registreras manuellt i systemet efter kontakt med kommunen via e-tjänsten Kontakta kommunen alternativt e-post till kontakt@danderyd.se.

Placerade barn

Barn som ska placeras i Danderyds kommun av socialtjänsten behöver inkomma med en skolbytesansökan. I de fall vårdnadshavarna kan lämna en ansökan själva ska detta göras via e-tjänsten för skolbyte. Om vårdnadshavarna inte kan lämna en ansökan själva ska ansökan lämnas av socialtjänsten eller den som är behörig att företräda barnet.

Barn och elever med skyddade personuppgifter

För en elev med skyddade personuppgifter behöver vårdnadshavare kontakta bildningsförvaltningen per telefon för ansökan om skolbyte.

Urval

Om det är fler elever som ansöker till en skola än vad det finns lediga platser måste ett urval göras bland eleverna.

Urvalsgrunder för placeringar i förskoleklass samt årskurs 1 till 3.

Bland barn som ska börja förskoleklass och elever som ska börja årskurs 1 till 3 görs prioriteringen utifrån följande urvalsgrunder;

1. Syskonförtur för de barn och elever som har ett syskon som är placerat i årskurs F–3 på skolan innevarande läsår. För skolbytesperioden i maj tillämpas syskonförtur för de barn och elever som har ett syskon som är placerat i årskurs F-2 på skolan innevarande läsår.
2. Relativ närhet
3. Absolut närhet
4. Lottning

Urvalsgrunder för placering i årskurs 4 till och med årskurs 9

Bland elever som ska börja i årskurs 4 till årskurs 9 görs prioriteringen utifrån följande urvalsgrunder;

1. Relativ närhet
2. Absolut närhet

3. Lottning

Särskilda skäl är inte en urvalsgrund för barn och elever som är folkbokförda i Danderyds kommun

För elever bosatta i Danderyds kommun finns inte särskilda skäl som urvalsgrund och det går därför inte att hänvisa till speciella omständigheter för att få en viss plats. Elever som inte är folkbokförda i kommunen kan däremot i vissa fall ha rätt att få en skolplacering i Danderyds kommun, se vidare avsnitt ”Placering för elev som utifrån personliga förhållanden har särskilda skäl att gå i en annan kommuns skola”.

Undantag från urvalsgrunderna

Elever som har skyddade personuppgifter placeras på den skola där vårdnadshavare önskar att eleven ska gå under förutsättning att det finns plats på skolan. Detta för att säkerställa elevens skydd.

I vissa mycket synnerliga fall kan huvudman i dialog med centrala elevhälsan ta initiativ till att verka för ett skolbyte utanför ordinarie hantering av skolbyten. Detta kan innebära att förtur kan tillämpas.

Vad kan vårdnadshavare som inte får sin önskade placering göra?

Om en elev inte har fått placering vid den skola som vårdnadshavare önskat i första hand kan beslutet överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd om vårdnadshavare tror att det skett någon felaktighet i handläggningen av beslutet. [13]

Det går att ansöka om skolbyte på nytt, alternativt ansöka om byte till annan skola, se ovan för ytterligare information om skolbytesperioderna. Ansökan om skolbyte sparas inte när den är handlagd.

[13] 28 kap. 12 § p. 6 skollagen

Ansökan till fristående skolor eller till skolor utanför kommunen

Ansökan till fristående skolor i kommunen

Det går att ansöka om skolbyte till de fristående grundskolorna i Danderyds kommun via kommunens e-tjänst. Detta med undantag för Viktor Rydbergs samskola som har ett eget ansökningsförfarande för skolbyte. De fristående skolorna har möjlighet att erbjuda skolplaceringar även vid andra tillfällen än när kommunen handlägger sina skolbytesperioder. Observera att de fristående skolorna även kan ha egna kösystem och urvalsgrunder, vårdnadshavare bör därför kontakta den fristående skolan för information.

Om en vårdnadshavare endast har lämnat önskemål om skolplacering på en fristående skola alternativt har rangordnat en fristående skola högre än en kommunal skola i e-tjänsten och den fristående skolan erbjuder eleven plats, antas vårdnadshavare vara nöjd med platsen på den fristående skolan. Ingen kommunal placering kommer då att erbjudas.

Om en elev fått plats på en fristående skola ska vårdnadshavare skyndsamt meddela bildningsförvaltningen.

Ansökan till skolor utanför kommunen

Ansökan till skolor utanför kommunen görs inte i Danderyd kommuns e-tjänst utan till aktuell kommun eller skola. Om en elev får plats på en skola utanför kommunen ska vårdnadshavaren skyndsamt meddela bildningsförvaltningen.

Om urvalsgrunderna

Syskonförtur

Syskonförtur gäller **vid skolvalet** endast för barn som ska börja i förskoleklassen och som kommer att ha ett syskon som är placerat i årskurs 1–3 på skolan det kommande läsåret.

Syskonförtur gäller **vid skolbyten** för barn och elever som har ett syskon som är placerat i årskurs F–3 på skolan innevarande läsår. Vid skolbytesansökningar som handläggs i slutet av maj gäller syskonförtur för de barn som har ett syskon som är placerat i årskurs F-2 på skolan under innevarande läsår.

Observera att syskonförtur bara gäller om vårdnadshavarna gör en skolansökan och endast om barnet och dess syskon[14] är folkbokförda på samma adress.

Relativ närhet

Relativ närhet används som urvalsgrund för att säkerställa varje elevs berättigade krav på en skolplacering nära hemmet. Relativ närhet betyder inte att det alltid är eleven som bor närmast skolan som får platsen eftersom det ibland kan vara en väsentligt mindre uppoffring för en elev som bor relativt nära skolan att gå i en annan skola än för en elev som bor längre bort. Avgörande för detta är hur eleverna bor i förhållande till varandra och skolan. Relativ närhet används också för att placeringarna ska ske på ett objektivt, rättssäkert och icke-diskriminerande sätt.

Relativ närhet mäts som avståndet till en alternativ skola minus avståndet till den valda skolan. Den alternativa skolan utgörs alltid av den skola som ligger närmast elevens hem utom i det fall den närmsta skolan också är den valda skolan. I ett sådant fall utgörs den alternativa skolan av den skola som ligger näst närmast elevens hem. Avståndet som används är närmaste gång- eller cykelväg mellan kommunens adresspunkter för skolan och fastigheten där eleven är folkbokförd. Undantaget vägar som ej är farbara till fots eller cykel. Givet adresspunktens position på fastigheten identifieras den punkt på vägnätet som, fågelvägen, ligger närmast adresspunkten och därifrån mäts avståndet. Det innebär att mätningen inte är beroende av en fastighets in-/utfart. Avstånden mäts med hjälp av Nationella Vägdatabasen, NVDB.

Om två elever har sökt samma skola och bara en av eleverna kan beredas plats, mäts både elevernas avstånd till den sökta skolan och till en alternativ skola. Observera att den alternativa skolan kan vara olika för de två eleverna då den alternativa skolan är beroende av vilken adress eleven har sin folkbokföring på.

Avståndet till den alternativa skolan subtraheras med avståndet till den sökta skolan. Den elev som får det högsta värdet i den uträkningen får platsen.

Elever som inte får något av sina val har rätt till en skola nära hemmet.

[14] Denna urvalsgrund gäller även för elever som lever i samma familj boende på samma folkbokföringsadress, de behöver inte vara biologiska syskon.

Exempel på relativa närhetsprincipen: två elever (elev A och elev B) väljer samma skola (skola Y) som är närmast hemmet för båda eleverna. Elev B placeras i skola Y då eleven har relativt närmast till den skolan. Det skulle annars bli orimligt lång för elev B till skola X.

Absolut närhet

Denna urvalsgrund blir aktuell om två eller flera elever har exakt samma värde för relativ närhet till en sökt skola. Det innebär att den elev, av de elever som ännu inte tilldelats plats, som bor närmast skolan tilldelas platsen.

Avståndet som används är närmaste gång- eller cykelväg mellan kommunens adresspunkter för skolan och fastigheten där eleven är folkbokförd. Undantaget vägar som ej är farbara till fots eller cykel.
Givet adresspunktens position på fastigheten identifieras den punkt på vägnätet som, fågelvägen, ligger närmast adresspunkten och därifrån mäts avståndet. Det innebär att mätningen inte är beroende av en fastighets in-/utfart. Avstånden mäts med hjälp av Nationella Vägdatabasen, NVDB.

Lottning

Om två eller flera elever har samma relativa närhetsvärde och samma absoluta närhetsvärde avgörs vem som får plats först genom lottning. Lottnummer genereras slumpmässigt av skolvalssystemet Mitt skolval.

Tranholmen

Avseende elever boende på Tranholmen räknas skolvägen över bron, även under den tid då bron inte ligger på plats.

Resursskola

En resursskola är en skola som begränsar sitt mottagande till elever som behöver särskilt stöd. Det är ingen egen skolform utan ett möjligt sätt att organisera särskilt stöd, vilket innebär att resursskolor bedrivs inom skolformer som exempelvis grundskolan eller anpassade grundskolan. Det finns både kommunala och fristående resursskolor. Kännetecknande för resursskolor är att det oftast handlar om små skolenheter med anpassade lärmiljöer såsom små elevgrupper och hög personaltäthet.

De kommunala resursskolorna i Danderyd riktar sig till elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar som behöver en helt anpassad lärmiljö för att kunna utvecklas, må bra och nå kunskapskriterierna. Stödbehovet, som utöver att vara omfattande och varaktigt, ska vara kopplat till autismspektrum, grav generell språkstörning eller problematisk skolfrånvaro i kombination med varaktig och omfattande funktionsvariation.

Ansökan till resursskola

I Danderyd finns två kommunala resursskolor. Noraskolan är en resursskola för årskurs F-6 och Danaskolan är en resursskola för årskurs 7-9. Ansökan till resursskola görs av elevens vårdnadshavare. Ansökan får även göras av elevens rektor, om eleven är placerad vid en av kommunens skolenheter och elevens vårdnadshavare medger det.[15]

Mottagningskriterier

För att en elev ska vara aktuell för en placering på resursskola ska vissa kriterier vara uppfyllda, så kallade mottagningskriterier. På kommunens webbplats[16] finns information om de mottagningskriterier som gäller för autismspektrum, grav generell språkstörning och problematisk skolfrånvaro i kombination med varaktig och omfattande funktionsvariation.

Skolval

Ett skolval till genomförs under februari, efter det ordinarie skolvalet, och avser då skolplacering inför kommande hösttermin. Information om datum för skolvalsperioden kommer att publiceras på kommunens webbplats under avsnittet resursskola. Till skillnad

[15] 9 kap. 15 § 3 st., och 10 kap. 31 a § 3 st. skollagen

[16] Kommunal resursskola – Danderyds kommun (länk hämtad 2026-05-13)

från det ordinarie skolvalet blir inte några elever kallade till skolvalet för resursskolan och ansökningsmöjligheten är öppen för samtliga årskurser.

Vårdnadshavare till barn som deltar i det ordinarie skolvalet (se ovan avsnitt - "Vilka omfattas av skolvalet") och som är intresserade av en placering på resursskola behöver göra två skolval. Vårdnadshavare behöver först göra en ansökan i det ordinarie skolvalet[17] och sedan göra en ansökan till resursskola. Detta för att barnet inte ska bli utan skolplacering om det skulle bli ett avslag på ansökan till resursskola.

Vårdnadshavare till elever som går i årskurs 6 på Noraskolan och som vill fortsätta årskurs 7 på Danaskolan behöver ansöka om placering där.

Ansökan till resursskola görs via en e-tjänst som vårdnadshavaren når via kommunens webbplats. För att ansöka via e-tjänsten krävs e-legitimation. Vårdnadshavare som saknar e-legitimation har möjlighet att kontakta kommunen via e-tjänsten Kontakta kommunen alternativt via mejl kontakt@danderyd.se. Ansökan måste godkännas av samtliga vårdnadshavare.

Skolbyte

Det är möjligt för vårdnadshavare att ansöka till resursskola även utanför skolvalsperioden. Ansökningar om skolbyte handläggs under följande skolbytesperioder.

- I september (skolstart efter höstlovet)
- I mars (skolstart i början av april)

Närmare information om exakta datum för skolbytesperioderna och när ansökningarna senast ska vara inkomna publiceras på kommunens webbplats under avsnittet Resursskola, i anslutning till bytesperioderna. På webbplatsen kommer det att framgå om det under någon period inte är möjligt att söka till specifika årskurser på grund av att de vid tillfället bedöms fulla. Samma urvalsgrunder som vid skolvalet gäller även vid skolbyte. Om det inte finns plats för alla elever som ansöker ska urval göras utifrån elever med störst behov.[18]

[17] se ovan under avsnitt "Skolvalet - ansökan om skolplacering inför förskoleklass och årskurs 7, samt i vissa fall inför årskurs 4"

[18] 10 kap. 31 a § skollagen

Löpande ansökan och handläggning

För vårdnadshavare till nyinflyttade elever är möjligheten att ansöka om ett skolbyte alltid tillgänglig och ansökningarna handläggs löpande. I kategorin ”nyinflyttade elever” avses även elever som är folkbokförda i Danderyds kommun men som går i en skola utanför kommunen samt elever som får sin utbildning enligt bestämmelserna om särskilda utbildningsformer.[19]

Ansökan görs via en e-tjänst som vårdnadshavaren når via kommunens webbplats. För att ansöka via e-tjänsten krävs e-legitimation. Vårdnadshavare som saknar e-legitimation har möjlighet att kontakta kommunen via e-tjänsten Kontakta kommunen alternativt via mejl kontakt@danderyd.se. Ansökan måste godkännas av samtliga vårdnadshavare.

Placering vid resursskola och urval

Kommunen beslutar om placering av en elev vid en resursskola efter ansökan av elevens vårdnadshavare eller av elevens rektor om villkoren för det är uppfyllda (se ovan under avsnittet Ansökan till resursskola).

Om det inte finns plats för alla sökande ska ett urval göras. Vid urval prioriteras de elever som uppfyller kriterierna och som bedöms ha störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder.[20] I urvalet prioriteras elever som är folkbokförda i Danderyds kommun. Samma urvalsregel gäller för ansökningar under skolvalet som för ansökningar om skolbyte.

Placering för elev som utifrån personliga förhållanden har särskilda skäl att gå i en annan kommuns skola

Gällande rätt

En elev har rätt att bli mottagen i förskoleklass och grundskola som anordnas av en annan kommun än den som ska svara för elevens utbildning, om eleven med hänsyn till sina personliga förhållanden har särskilda skäl att få gå i mottagandekommunens förskoleklass eller grundskola.

[19] 24 kap. skollagen

[20] 9 kap. 15 § 3 st. och 10 kap. 31 a § 4 st. skollagen

Vidare har en elev som vistas i ett sådant hem för vård eller boende som avses i 9 kap. 4 § socialtjänstlagen (2025:400) eller i ett sådant skyddat boende som avses i 9 kap. 6 § samma lag, rätt att bli mottagen i en förskoleklass eller en grundskola i den kommun där eleven vistas, trots att en annan kommun är den som ska svara för elevens utbildning.[21]

Frågan om särskilda skäl föreligger för en kommun att ta emot ett barn eller en elev, ska prövas med hänsyn till barnets eller elevens förhållanden. Rätten att bli mottagen i Danderyds kommunala verksamheter med hänvisning till särskilda skäl innebär inte en absolut rätt att gå i den av vårdnadshavarna önskade skolan.

Exempel från praxis på vad som kan anses utgöra särskilda skäl för att bli mottagen i en annan kommuns är om en elev utsätts för kränkande behandling, allergiproblem hos elev då en skola har fuktskador eller att en ändring av folkbokföringen drar ut på tiden.[22]

Ansökan och handläggning

Vårdnadshavarna ansöker hos den mottagande kommunen (Danderyd) och behöver då motivera varför eleven utifrån sina personliga förhållanden har särskilda skäl att tas emot i Danderyds kommun. Det är först när eleven har ett beslut från Danderyds kommun som särskilda skäl formellt anses föreligga för eleven att gå i Danderyds kommunala verksamheter. Danderyds kommun (mottagande kommunen) är skyldig att inhämta ett yttrande från elevens hemkommun i de fall ansökan grundar sig på särskilda skäl.

Samtliga vårdnadshavares ska som huvudregel godkänna ansökan för att den ska betraktas som giltig. Ansökan ska skickas till bildningsförvaltningen.

Beslut

Danderyds kommun beslutar om mottagande och placering efter att ha inhämtat yttrande från elevens hemkommun. Beslutet kan överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd.[23]

[21] 9 kap. 13 §, 10 kap. 25 § skollagen

[22] Se till exempel Skolväsendets överklagandenämnds (ÖKN) beslut dnr. 08:394 och dnr. 05:499

[23] 28 kap. 12 § p. 4 skollagen

Placering i Danderyds kommun efter önskemål från vårdnadshavare (frivilligt mottagande)

Gällande rätt

Elever som har en annan kommun än Danderyd som hemkommun och som vill gå i en kommunal skola i Danderyd (utan att särskilda skäl föreligger) har möjlighet till det i mån av plats på skolan. Efter att elever som är folkbokförda i Danderyd, samt elever som utifrån sina personliga förhållanden har särskilda skäl att bli mottagna i Danderyds kommun har placerats, kan övriga elever få plats.

Ansökan och handläggning

En elev som är folkbokförd i en annan kommun har rätt att söka till Danderyds kommun via e-tjänsten. Ansökan kommer endast att prövas i mån av plats. Bestämmelserna om frivilligt mottagande i förskoleklass och grundskola innebär ingen rätt för en elev att bli mottagen i dessa skolformer i en annan kommun.

Beslut

Danderyds kommun (mottagande kommunen) fattar beslut om mottagande. Beslutet kan inte överklagas annat än genom laglighetsprövning.[24]

Övriga situationer när en elev hemmahörande i annan kommun kan bli mottagen i Danderyds kommuns förskoleklass och grundskola

Elev som går kvar läsåret ut eller sista årskurserna

Att en kommun "tar emot" en elev i sin förskoleklass och grundskola omfattar även det fallet att en elev får gå kvar i kommunens skola, trots att förhållandena ändras.

En elev som har tagits emot i en kommuns grundskola ett visst läsår har rätt att gå kvar hela läsåret, även om de förhållanden som låg till grund för mottagandet ändras under läsåret.

[24] 13 kap. kommunallagen

Det innebär att en elev som är placerad i Danderyds kommun och som flyttar till en annan kommun under läsåret, har rätt att avsluta läsåret i Danderyds kommun. Detsamma gäller om de personliga förhållanden som låg till grund för bedömningen att en elev hade särskilda skäl att tas emot i Danderyds kommuns skulle upphöra under pågående läsår.

Om det för eleven återstår endast en årskurs, har eleven också rätt att gå kvar sista årskursen.[25] Detta innebär att elever i årskurs 8 i en kommunal grundskola i Danderyds kommun, har rätt att även slutföra årskurs 9 i samma skola.

Undantag från hemkommunens skyldighet att ta emot elever i kommunal förskoleklass och grundskola

Som huvudregel har hemkommunen ansvar för att tillhandahålla utbildning i förskoleklass och grundskola för de elever som är folkbokförda i kommunen.[26] Om elever i dessa skolformer ansöker om och får medgivande till att fullgöra skolgången på annat sätt[27], är hemkommunen inte skyldig att anordna utbildning för dem.

Om en elev som fullgör utbildning på annat sätt inte fortsätter en sådan utbildning, är hemkommunen återigen skyldig att ta emot eleven i sin förskoleklass och grundskola.

Särskild utbildning

I 10 kap. 26 § framgår att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att kommuner får anordna särskild utbildning i sin grundskola. Mörbyskolans spetsutbildning i matematik är en sådan särskild utbildning. För denna utbildning gäller nationell antagning vilket innebär att elever från hela landet kan ansöka. För att bli antagen krävs bland annat godkänt resultat på antagningsprov. För ytterligare information om ansökningsförfarandet till denna särskilda utbildning, se kommunens webbplats.

[25] 9 kap 14 §, 10 kap. 28 § skollagen

[26] 9 kap. 12 § 1 st., 10 kap. 24 § skollagen

[27] För andra sätt att fullgöra skolplikt finns bestämmelser i 24 kap. skollagen om Särskilda utbildningsformer. Till exempel kan en elev fullgöra sin skolplikt i en internationell skola på grundskolenivå med enskild huvudman enligt 24 kap. 3 §skollagen eller fullgöra skolplikten på annat sätt enligt 24 kap. 23 § skollagen. Se även Danderyds kommuns Riktlinjer för skolplikt och skolpliktsbevakning.